

Arnold har pippi på fåglar

Forsstrand

Jag svänger av byvägen i Långliden och åker den branta vägen ner mot Indalsälven. Nästan nere vid älven kröker sig vägen och efter ett kraftigt motlut ser jag huset på Forsstrand. Här bor Arnold Johansson 74 år med sin fyra år äldre bror Ingvar. Deras mormor och morfar köpte gården 1895 och på nyårsnatten 1899 föddes deras mor här. Länsgränsen går genom hemmanet. Boningshuset ligger i Jämtland medan en del av uthusen och slotterängarna ligger i Medelpad. Från köksfönstret ser man älvens mörka vatten rinna förbi där inte isen lagt sig i vinter. Förr fanns fem mjölkkor och lika många ungdjur i ladugården men 1998 sålde man de sista korna och avvecklade jordbruket. Ute på lägdan vid sidan om huset ser det ut som någon har slängt ut en massa huggkubbar på snön. Det visar sig att det är Arnold som hugger längre upp i nipan och där kapar han träden i lagom långa bitar och låter dem sedan rulla på skaren ner mot gården.

Arnold Johansson. Foto: Annika Persson

Unika anteckningar

Det är mitt intresse för fåglar som fört mig till bröderna Johansson hus. Jag har hört berättas att Arnold vet allt som är värt att veta om fåglar. Redan som liten grabb fascinerades

Arnold av fåglar och Ingvar visar ett gammalt foto på lillbrorsan som håller i familjens höna Lena. Vid 15 års ålder började Arnold föra noggranna anteckningar om vårfåglarnas ankomst till familjens gård och mark. Han visar sin bruna skrivbok som helt unikt innehåller uppgifter om ett tjugotal fågelarter nedtecknade från 1951 och fram till 2008. 2009 års sida är ännu blank men inom kort kommer Arnold att fylla även den allt eftersom fåglarna anländer. Genom anteckningarna har han noterat att vissa arter såsom stare, stenskvätta och sånglärka delvis eller helt försvunnit. Starholkarna har hängt tomma sedan 1984. Men i fjol bodde en stare i ett hackspettshål uppe på hygget. Andra arter har kommit till. Den första nötväcкан sågs 1994 och första forsärlan kom 2001. Blåmesen och koltrasten har ökat i antal och dagen till ära kalasas två koltrasthannar på den mat Arnold bjuder vid fågelbordet.

150 holkar

I omgivningarna har Arnold satt upp ca 100 småfågelholkar och 50 knip- och uggleholkar. Dagliga turer i skogen och en makalös kunskap om fåglar gör att Arnold kan berätta vilken fågelart som bott i holken eller boet och hur många ägg och ungar dom fått. Två gånger har han varit med om det märkliga att blåmesar övergett sina ungar och börjat mata trastungar istället. Arnolds personliga favoriter är tofsmesen vintertid och rödstjärten sommartid. Tyvärr hör dessa fåglar till de arter som nästan helt försvunnit i trakten. Tidigt

på morgonen den 6 maj 2006 mötte Arnold en björnhona med två ungar i skogen. En annan gång i mitten av 90-talet gick en ensam varg förbi honom när han högg ved nere vid älvstranden. Alla naturupplevelser finns nedtecknade tillsammans med det rådande vädret.

Ingvar Johansson. Foto: Annika Persson

Ringmärkning med Nisse

Arnold lärde på 70-talet känna fågellegenden Nisse Lundmark. Han brukade besöka Långliden när Arnold uppmärksammat någon småfågel- eller ugglekull som kunde ringmärkas. I samband med märkningsarbetet brukade Nisse beställa kaffe med sju sorters kakor av Ingvar. Ingvar, som för övrigt drev ICA-butiken i Långliden mellan åren 1961-1971, är en hejare på att baka småkakor. Än i dag vid 78 års

ålder dukar han upp ett imponerande kakfat med bl a kanapéer och jitterbuggare. Förutom att baka tycker Ingvar om att pyssla med sina krukväxter. På fönsterbrädor och bord trängs allehanda blommor och varje blomma har en egen historia som Ingvar kan berätta. I slutet av 90-talet ringmärkte Nisse och Arnold två bi-vråksungar i närheten av gården. Tre år senare fick Nisse ett brev av en man som berättade att han skjutit den ena fågeln i Afrika. En annan gång hade Nisse ringmärkt en fiskljuse, dock inte i Långliden. Genom fågelns ringmärkning fick Nisse uppgifter om att en armésoldat från Gambia skjutit fågeln och sedan ätit upp den.

Narvik tur och retur

Arnold och Ingvar trivs hemmavid. Dom har aldrig varit så mycket för att resa. Ingvar gjorde militärtjänstgöringen i Skövde och Arnold i Kiruna. Arnold ville besöka Narvik under permission men det blev aldrig av. När han fyllde 70 år tog han ensam tåget till Narvik men väl framme hällregnade det så han tog tåget tillbaka samma dag. Om Arnold och Ingvar vore fåglar skulle dom med största sannolikhet inte vara flyttfåglar utan kanske ett par domherrar som stannar i Långlidens skogar året om.

Annika Persson

Foto: Camilla